Стање усева уљане репице-децембар 2021.

Због изузетно повољних откупних цена и добрих приноса уљане репице 2021. године је, као што је и предвиђано, дошло до значајног повећања интересовања произвођача за сетву уљане репице а самим тим и до вишеструког повећања посејаних површина. На територијама општина Панчево, Опово, Ковачица и Алибунар је ове године посејано према проценама, око 4000 ха уљаном репицом.

Услови за припрему земљишта за сетву у ранијим роковима сетве (20.08.-01.09.) су били доста повољни, за средње рокове (01.09.-15.09.) неповољнији а за касне рокове сетве (15.09.-30.09.) нешто повољнији. Све напред наведено је у директној вези са количинама и распоредом падавина у наведеним периодима.

У раним роковима сетве најчешћи предусеви уљаној репици су била стрна жита и нешто мало силажни кукуруз, у средњим роковима рани кукуруз и сунцокрет а у касним роковима углавном кукуруз или неки други предусев у случају када се произвођач касније одлучио за сетву уљане репице или додатно повећање површина.

Забрињава ситуација, да се један део произвођача одлучио, да и поред упозорења, један део површина под уљаном репицом сеје после сунцокрета. Ово може да представља велику опасност од појаве биљних болести у пролећном делу вегетације, које су заједничке за сунцокрет и уљану репицу.

Усеви уљане репице, сејани у ранијим роковима сетве су углавном добро развијени а самим тим и добро припремљени за презимљавање. Они се налазе у фази 10-12 листова (5-6 пара листова).

Усеви сејани у средњим роковима сетве су због неповољнијих услова за ницање углавном изједначени са касније сејаним и налазе се у фази 4-6 листова (2-3 пара), што је отприлике на доњој граници оптималне припремљености за зиму. Такође, ови усеви су због дужег периода између сетве и почетка ницања, доста неуједначени у развоју. То представља доста велику опасност и такви усеви у случају чешћих и дуготрајнијих голомразица са нижим температурама ваздуха, као и чешћим сменама топлијег и хладнијег времена, могу бити и значајније оштећени.

Добар део произвођача, који су приметили појаву самоникле пшенице или неких других корова, су извршили третмане усева одговарајућим препаратима и на тај начин решили проблем конкуренције у уљаној репици. Такође, у току јесени углавном није било значајно веће појаве штетних инсеката, углавном је то било испод прага штетности, тако да усеви нису трпели због оштећења од инсеката.

Доста је чест случај, да произвођачи нису обраћали довољно пажње на количину исејаног семена и на терену се може приметити доста парцела са бројем биљака значајно већим од потребног, што у случају влажнијег пролећа може представљати опасност због могућности полегања и веће појаве биљних болести.

Бројност штетних глодара на терену није велика, тако да за сада нема опасности, али произвођачи треба у току зиме да прате бројност глодара и у случају повећања бројности да изврше сузбијање регистрованим препаратима.

Пред крај зиме ће бити веома значајно правилно утврдити реални потенцијал усева за принос, јер на основу њега и N-min анализе земљишта ће моћи да се утврде и реално потребне количине азотних ђубрива за прихрањивање. Ово ће због веома високих цена азотних ђубрива можда бити од пресудног значаја за исплативост производње.

08.12.2021. дипл инг Јан Бабка, сарадник за семенарство